

කාන්තාවන් සවිබල ගැන්වීම හා
තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක

ස්තූතිය

කාන්තාව හා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ පෙරමුණු වැඩසහනේ (Women and ICT Frontier Initiative -WIFI) පුහුණු මොඩියුල පිළියෙල කළ සංවර්ධනය සඳහා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය සඳහා වූ ආසියා පැසිෆික් මධ්‍යස්ථානයට (United Nations Asian and Pacific Training Centre for Information and Communication Technology for Development – UN APCICT) විශේෂ කෘතඥතාව හිමිවේ. මෙම පොතට පදනම් වී ඇත්තේ එම මොඩියුලයයි. APCICT ආයතනය, (Asian and Pacific Training Centre for Information and Communication Technology for Development) ආසියා හා පැසිෆික් කලාපය සඳහා වූ එක්සත් ජාතීන්ගේ ආර්ථික හා සමාජීය කොමිසමේ කලාපීය ආයතනයක් වේ.

ව්‍යාපාර සැලසුම් කිරීම හා කළමනාකරණයේ දී තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය යොදා ගැනීමේ හැකියාව දියුණු කරමින් කාන්තා ව්‍යවසායකත්වයට ආධාර කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් කාන්තාව හා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ පෙරමුණු වැඩසහනේ (WIFI) ප්‍රථම දකුණු ආසියාතික වැඩසටහන ‘සුහුරුලිය’ නමින් ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි.

ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිතායතන (Information and Communication Technology Agency of Sri Lanka - ICTA) විසින් සමස්ථ ශ්‍රී ලාංකික ප්‍රජාව වෙත ඩිජිටල් තාක්ෂණයේ ප්‍රතිලාභ ගෙනයාම සඳහා විවිධාකාර මූලෝපායික වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. කාන්තාවන් තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයෙන් සවිබල ගැන්වීම සඳහා ක්‍රියාත්මක කෙරෙන මෙම වැඩසටහන මගින් සියළු ශ්‍රී ලාංකීය කාන්තාවන් වෙත තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය වඩාත් ඵලදායී ලෙස භාවිතා කිරීමට මඟ පෙන්වීමක් සිදු කිරීමට අපේක්ෂිතය.

පටුන

1.0 සංවර්ධනය සඳහා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය (ICT)..... 4

2.0 කාන්තාවන් තාක්ෂණයෙන් බැහැර කර තිබේ ද?..... 4

 2.1 තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ කාන්තාවන්ට ඇති බාධක මොනවාද? 5

3.0 කාන්තා සවිබල ගැන්වීම..... 6

 3.1 ඵලදායී සවිබල ගැන්වීම මගින් කාන්තාවන්ගේ ජීවිත කෙරෙහි ඇති වන බලපෑම 7

 3.2 කාන්තාවන් සවිබල ගැන්වීමට තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය යොදා ගත හැකි ආකාරය ... 7

 3.3 කාන්තාවන් සවිබල ගැන්වීම හා තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක 8

 3.4 තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක 8

4.0 ව්‍යවසායකත්වය යනු කුමක්ද? 9

 4.1 ව්‍යවසායකයෙක් යනු කවරෙක් ද? 10

 4.2 සාර්ථක ව්‍යවසායකයෙකුගේ ලක්ෂණ පහත දැක්වේ:..... 11

 4.3.1 ඇහලුම් කර්මාන්තයේ කාන්තා ව්‍යවසායකයෝ..... 12

 4.3.2 ඉවුම් පිහුම් කර්මාන්තයේ කාන්තා ව්‍යවසායකයෝ 13

5.0 ව්‍යවසායකත්වයේ ප්‍රයෝජන..... 15

 5.1 ව්‍යවසායකත්වය හා කාන්තාවන් ආර්ථිකව සවිබල ගැන්වීම 15

 5.2 කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය හා සමාජය 15

6.0 තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය, ව්‍යවසායකත්වයේ සහායට යොදා ගත හැකි ආකාරය 17

 6.1 මූල්‍ය සම්පත්වලට තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ ප්‍රවේශය 17

 6.1.1 ජංගම බැංකු කටයුතු..... 17

 6.1.2 සමූහ අරමුදල්)Crowd funding(..... 17

 6.2. ව්‍යාපාරික සන්නිවේදනය සඳහා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය 18

7.0 කාන්තා සවිබලගැන්වීමට ඇති තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණික අවස්ථා 19

8.0 කාන්තාවන්ගේ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ භාවිතයට ඇති අභියෝග..... 19

9.0 අභියෝග ජයගැනීමට කාන්තාවන් සඳහා අන්තර්ජාල ආරක්ෂාව..... 21

 9.1 අන්තර්ජාල (සයිබර්) හිරිහැරයකදී 21

10.0 කාන්තාවන්ට කටයුතු පහසු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා නියාමන වාතාවරණය 23

 10.1 ප්‍රතිපත්ති ඉලක්ක සකස් කිරීම හා ප්‍රමුඛතාකරණය..... 23

 10.2 ස්ත්‍රී-පුරුෂ හිතවාදී රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා නියාමන රාමුව..... 24

11.0 ආශ්‍රේය ලේඛන..... 25

1. සංවර්ධනය සඳහා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය(ICT)

දියුණු වන රටවල සමාජීය, ආර්ථික හා දේශපාලන සංවර්ධනය පෝෂණය කිරීමට පසුගිය දශකවලදී තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය ප්‍රබල දායකත්වයක් සපයා තිබේ. මෙම තාක්ෂණික විප්ලවය මගින් සමාජීය, ආර්ථික හා දේශපාලන සංවර්ධනය කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී ලෙස පෝෂණය කර ඇත. තවද පුළුල් ක්ෂේත්‍ර ගණනාවක සංවර්ධනයේ ප්‍රධාන මෙවලම ලෙස තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය පිළිගෙන ඇති අතර ඒ මගින් තොරතුරු ලබාගැනීමේ හැකියාව වැඩි කරමින් ප්‍රජාවන් සවිබල ගැන්වීමත්, ඔවුන්ට ලබා ගත හැකි අවස්ථාවන් පුළුල් කිරීමත් සිදු වේ.

සංවර්ධනය බලදායී කිරීමට තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ ඇති යෝධ හැකියාවෙන් දිරිගැන්වී ඇති ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළු සියලුදියුණුවන රටවල්, ඔවුන්ගේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය යොදා ගෙන තිබේ. මෙම ව්‍යාපෘතිවල සැලසුම්කරුවන් අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණක් නම් මෙම සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවල දීර්ඝ කාලීන පැවැත්ම සඳහා ස්ත්‍රී-පුරුෂ හේදයෙන් තොරව සියලු දෙනා සහභාගී කරවා ගැනීමේ වැදගත් කමයි.

2. කාන්තාවන් තාක්ෂණයෙන් බැහැර කර තිබේ ද?

කාන්තාවන් සවිබල ගැන්වීම හා ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමානත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙහි ලා මෙවලමක් ලෙස තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ හැකියාව ගැන පිළිගැනීමක් තිබෙන නමුත් පිරිමින් සමග සසඳන විට මෙම (ICT) තාක්ෂණය භාවිතා කරන කාන්තාවන් සංඛ්‍යාව අඩු බව පෙන්වන “ස්ත්‍රී-පුරුෂ බෙදීමක්” ද (gender divide) හඳුනා ගෙන තිබේ. මෙම 'ස්ත්‍රී-පුරුෂ' බෙදීමට විශේෂයෙන් අවධානය යොමු නොකළ හොත් පිරිමින් හා කාන්තාවන් අතර දැනට ඇති අසමානතා මෙම තාක්ෂණය නිසා වැඩිවීමේ අවදානමක් ඇති අතර ඒ මගින් නව ආකාරයේ අසමානතා නිර්මාණය විය හැක. කාන්තාවන්ගේ සුවිශේෂී තත්වයට තවමත් තොරතුරු තාක්ෂණයේ අවධානය යොමු වී නැතැයි විශ්වාස කෙරේ. ජංගම දුරකථන හා පරිගණක වැනි සන්නිවේදන උපකරණ විශේෂයෙන් ග්‍රාමීය කාන්තාවන් අතර තිබීමේ ඉඩකඩ අඩු බව පෙනේ. මෙයට අමතරව කාන්තාවන් විසින් තාක්ෂණය භාවිතයට ගැනීම, තාක්ෂණික යටිතල පහසුකම් පිළිබඳ ගැටලුවලට ඔබ්බට යන සාධකවලින් සීමා කෙරේ. කාන්තාවන් හා පිරිමින් එක හා සමානව තොරතුරු සමාජයේ කටයුතු සඳහා සහභාගීවීම තීරණය කෙරෙන ප්‍රධාන සාධකයක් වන්නේ සමාජීය වශයෙන් නිර්මිත ස්ත්‍රී-පුරුෂ භූමිකාව හා සබඳතාවන් ය.

ශ්‍රී ලාංකික සන්දර්භය තුළ සලකන විට තවමත් තරමක් දුරට තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයට පිවිසීමේ ස්ත්‍රී-පුරුෂ වශයෙන් ඩිජිටල් බෙදීමක් දක්නට ලැබේ. පිරිමින්ගේ තොරතුරු තාක්ෂණ සාක්ෂරතාව කාන්තාවන්ට වඩා ඉහළ අගයක් පෙන්වයි. ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළු බොහෝ රටවල අන්තර්ජාල පරිශීලනය කරන කාන්තාවන් උගත් නාගරික ප්‍රභූ කුඩා කණ්ඩායමකට සීමා වේ. අවශ්‍ය ප්‍රවේශ හැකියාවන් තිබියදී පවා, අන්තර්ජාලය හා ඉ-තැපෑල භාවිතයට ගන්නා කාන්තාවන් සංඛ්‍යාව පිරිමින්ට සාපේක්ෂව අඩු බව පෙනේ. අන්තර්ජාලය හා ඉ-තැපෑල පමණක් නොව අනිකුත් තාක්ෂණික මෙවලම් භාවිතයද කාන්තාවන්ට වඩා පිරිමි අයගේ වැඩිය.

“මගේ පුතුන් මෙන් මගේ දියණියට ද නියම අධ්‍යාපනයක් ලබා දීම මට අවශ්‍යයි. එවිට ඇයට මගේ පරම්පරාවේ කාන්තාවන් මුහුණ පෑ තත්වය අත්දැකීමට සිදු නොවේ”

2.1 තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ කාන්තාවන්ට ඇති බාධක මොනවාද?

- දුගී බව
- ගෘහස්ථ ප්‍රමුඛතා
- අධ්‍යාපනයේ අඩුව
- භාෂා බාධක
- පරිශීලනය කිරීමේ අභියෝග
- යෙදවුම් වල ඇති අසම්බන්ධ හා අදාළ අන්තර්ගතයන් වල හිඟයන්
- මාර්ග-ගත/මාර්ග-අපගත අනාරක්ෂිත බව
- සමාජ සංස්කෘතික බාධක
- පුහුණුවේ අඩුව
- විශ්වාසයක් නැතිකම

තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ කාන්තාවන්ට ඇති බාධක ජය ගැනීම සඳහා කාන්තාවන් සවිබල ගැන්වීම බුද්ධිමත් විසඳුමක් ලෙස සැලකිය හැකිය. කාන්තාවන් සවිබල ගැන්වීමේ උපාය මාර්ගයක් ලෙස ව්‍යවසායකත්වය හා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය සමග ඒකාබද්ධ වූ ව්‍යවසායකත්ව උපාය මාර්ගයක් යොදා ගත හැකි වේ. තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය හා එයට සම්බන්ධ මෙවලම් කාන්තාවන් භාවිතා කරන විට ඇතිවිය හැකි මාර්ගඅපගත(offline) අනාරක්ෂිත බවද තරමක් දුරට අවම වනු ඇත.

උදාහරණයක් වශයෙන් මාර්ගගතව (online) වැඩ කරන කාන්තා අන්තර්ජාල ව්‍යවසායකයන් හා කාන්තාවන් තමන්ගෙන් අයුතු ප්‍රයෝජන ගත හැකි පුද්ගලයන්ට අවනතවීමට ඇති ඉඩකඩ අඩුබව පෙනේ.

තව දුරටත් මේ සම්බන්ධයෙන් කාන්තාවන්ට ඇති බාධක තුරන් කිරීමෙහි ලා උචිත ප්‍රතිපත්ති ස්ථාපිත කිරීමද ඉතා වැදගත් වේ.

3. කාන්තා සවිබල ගැන්වීම

සවිබලගැන්වීම බොහෝ විට අර්ථ දක්වනු ලබන්නේ තමාටත් පොදුවේ සමාජයටත් හිතකර වන තෝරාගැනීමක් සිදු කිරීමේ හැකියාව වර්ධනය කරන හා තෝරාගැනීමේ හැකියාව (සම්පත්) වැඩිකරන ක්‍රියාවලියක් ලෙසයි. කාන්තාවන් සවිබල ගැන්වීම යනු ඔවුන් පූර්ණ ලෙස සමාජීය, ආර්ථික හා දේශපාලන කටයුතුවලට සහභාගිවීම සහතික කිරීමයි.

**කාන්තාවක් යනු පූර්ණ වක්‍රයකි. ඇය තුළ තීර්මාණය කිරීමේ.
රැක බලා ගැනීමේ හා වෙනස් කිරීමේ හැකියාව ඇත.
ධයනි මේරිටයිල්ඩ්**

තමන්ගේ ජීවිතවල මූලෝපායික තෝරාගැනීම් වඩා හොඳින් කිරීමට පුද්ගලයන්ට හැකි වූ විට එය ඔවුන්ගේ ආර්ථික හා සමාජීය යහපතට විශාල බලපෑමක් ඇති කරයි. බලවත් වූ කාන්තාවන් දියුණු සමාජයක සංසන්දනීය කොටසක් වෙයි. ඇත්ත වශයෙන් ම මෙය සංවර්ධනය හා කාන්තා සවිබලගැන්වීම අතර දෙ-මං සබඳතාවකි. සෞඛ්‍ය සේවා, අධ්‍යාපනය, ජීවනෝපාය හා දේශපාලන සහභාගිත්වය ආදියට කාන්තාවන්ගේ ප්‍රවේශය වැඩි වන විට ඔවුන් වඩා බලවත් බව දැනෙන අතර ඒ නිසාම ඔවුන්ට සමාජ හා ආර්ථික සංවර්ධනයට වැඩි දායකත්වයක් ලබා දීමට හැකි වේ.

3.1 එළඳායි සවිබල ගැන්වීම මගින් කාන්තාවන්ගේ ජීවිත කෙරෙහි ඇති වන බලපෑම

එළඳායි සවිබල ගැන්වීම කාන්තාවන්ගේ ජීවිත කෙරෙහි විවිධ ධනාත්මක බලපෑම් ඇති කරයි.

එය කාන්තාවන්ට පහත දැක්වෙන කරුණු සහතික කරයි:

- ප්‍රවණ්ඩත්වයෙන් නිදහස් වෙයි.
- ඔවුන්ගේ ලිංගික හා ප්‍රජනන අයිතීන් පිළිබඳ පාලනය ලැබේ.
- අන් අයට ඔවුන්ගේ හඬ ඇසීමට අවස්ථාව ලබා දෙයි.
- සමාජීය හා ආර්ථික සවලතාව ලබා දෙයි.
- මූල්‍ය වත්කම් අයිතිකර ගැනීමටත් පාලනය කිරීමටත් හැකියාව ලබා දෙයි.

3.2 කාන්තාවන් සවිබල ගැන්වීමට තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය යොදා ගත හැකි ආකාරය

කාන්තාවන් බලවත් කිරීමේ උත්සාහය පහසු කළ හැකි ප්‍රධාන සාධකවලින් එකක් වන්නේ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයයි. නව තාක්ෂණයේ දියුණුවත්, සංවර්ධිත හා සංවර්ධනය වන යන දෙවර්ගයේ ම රටවල ජංගම දුරකථන හා සමාජ ජාල සේවා පුළුල් ලෙස භාවිතයට ගැනීමත් සමග කාන්තාවන් මුහුණ දෙන බාධක ජය ගැනීමටත් ඔවුන්ගේ ජීවිත වඩා නිර්මාණාත්මක කිරීමටත් යොදා ගත හැකි වැදගත් මෙවලමක් වන්නේ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයයි. තවද දියුණු වන රටවල අඩුම අධ්‍යාපනයක් ලැබූ හා ආන්තික කණ්ඩායම වන්නේ කාන්තාවන් බැවින් මේ මගින් ඔවුන්ගේ තොරතුරු හා දැනුම ලබා ගැනීමේ හැකියාව දියුණු කළ හැකි වේ. නව තාක්ෂණය හා උපකරණ ඔවුන් සතුව තිබීම නිසා පරමාදර්ශයක් ලෙස දැරියන්ගේ හා කාන්තාවන්ගේ ශක්තියත්, තත්වයත් වැඩි කරන බැවින් ඔවුන්ට ප්‍රජාව තුළ වැදගත් වෙනස් කාර්යභාරයක් ඉටු කිරීමට හැකි වේ.

ජයෝමී ලොකුලියන යනු ජංගම අලෙවි කර්මාන්තයේ විප්ලවයක් කළ සී(z)මැසෙන්ජර් (zMessenger) නම් ශ්‍රී ලංකාවේ පුරෝගාමී ජංගම අලෙවි සමාගමේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරිනිය වෙයි.

ඇගේම වචන වලින් නම්:

“මින් අවුරුදු දහයකට පෙර මගේ රැකියාවෙන් ඉවත්වී දැන් මා විවාහවී සිටින මගේ සහකරු සමග එක් වූයෙමි. අලුත් සමාගමක් ආරම්භ කිරීම, ඔහුගේ අදහසයි. මුල් අවුරුදු කිපය මූල්‍යමය අතින් දුෂ්කර වුවත් අප ඒ අවදානම ගත්තේ ඊළඟ ලොකුම දෙය වන්නේ ජංගම තාක්ෂණ විසඳුම් බව අපි දැනගෙන සිටි බැවිනි. මගේ සැමියා තාක්ෂණික විසඳුම ගැන අවධානය යොමු කළ අතර මම සියලු අලෙවි මෙහෙයුම් කටයුතු කළෙමි.

විශේෂයෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේදී අපට බොහෝ දුෂ්කරතාවන්ට මුහුණ පෑමට සිදු විය. අවුරුදු දහයකට පෙර ජංගම දුරකථන අද තරම් හැකියාවන් ඇති උපකරණ නොවූ බැවින් අලෙවි ක්ෂේත්‍රයේ සිටි අපේ සගයන් බොහෝ දෙනෙක් විමසුවේ ජංගම අලෙවියෙන් කුමක් කළ හැකිද යන්නයි.

මාධ්‍ය ආයතනවලට ගිය අපට ඔවුන්ගේ ප්‍රේක්ෂකයන් සමග අන්තර් ක්‍රියාකාරී සබඳතා පවත්වා ගැනීමට ජංගම විසඳුම් යොදා ගත හැකිබව ඒත්තු ගැන්විය හැකිවූ අතර අද අපට ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ජංගම විසඳුම් සපයන්නා ලෙස පිලිගැනීමක් ලැබී තිබේ.

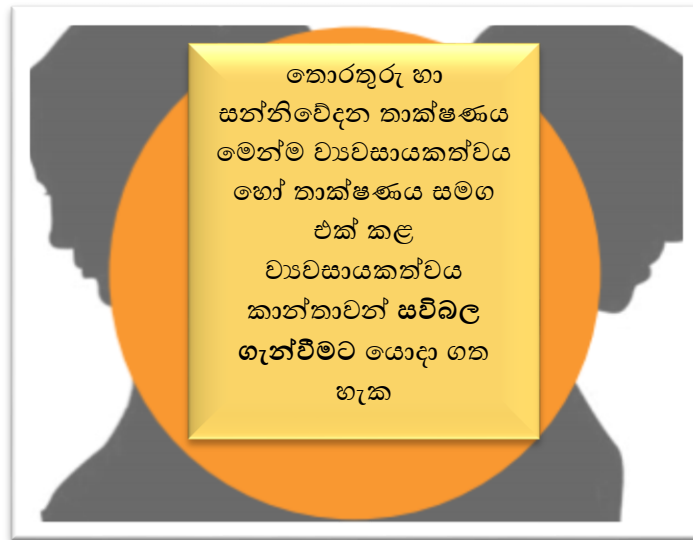
3.3 කාන්තාවන් සවිබල ගැන්වීම හා තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක

2015 වසරේ ගෝලීය වශයෙන් ස්ත්‍රී-පුරුෂ පරතරය පිළිබඳ වූ වාර්තාවට (Global Gender Gap Report) අනුව 2006 වර්ෂයේ සිට ශ්‍රම බලකායට කාන්තාවන් බිලියන කාලක් ඇතුළුවී ඇතත් කාන්තාවන්ගේ දැන් වාර්ෂික වැටුප සමාන වන්නේ පුරුෂයන් මීට අවුරුදු දහයකට පෙර ඉපයූ ප්‍රමාණයටයි. කිසිවෙකුත් මඟ නොහැරෙන ආකාරයට දුගීබව හා සියළුදෙනාම ඇතුළත් වන සංවර්ධනයක තිරසාරබව පිළිබඳ ගැටලුවට අවධානය යොමු කරමින් තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක කරා මෙම වෑයම දිගටම සිදුවනු ඇත.

නීතිය, සමාජ හා සංස්කෘතික ප්‍රතිමාන හා ආර්ථික හා දේශපාලන භාවිතයන් හි බොහෝ වෙනස්කම් කළයුතු බැවින් ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමානත්වය හා සවිබල ගැන්වීම පිළිබඳ කැපවූ අවධානයක් යොමු කළ යුතු වේ. 2030 වර්ෂය වන විට කාන්තා සවිබල ගැන්වීම හා ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමානත්වය ළඟා කර ගත හැකි ආකාරයට විවිධ රටවල් ගන්නා ක්‍රියා මාර්ගවලට මගපෙන්වීම මෙහි අරමුණයි. මේ සමගම තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක පිළිබඳ ගෝලීය ගිවිසුමට අනුව සියල්ලන්ම ඇතුළත් කර ගැනීමේ මූලධර්මය සියලුම ඉලක්කවලට අදාළ වන බැවින් කාන්තාවන් සවිබල ගැන්වීම ප්‍රධාන අරමුණක් මෙන්ම සමස්ත විසඳුමේ ප්‍රධාන කොටසක් ද වේ.

3.4 තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක 5 - ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමානත්වය හා සියලු කාන්තාවන් හා ගැහැණු ළමයින් සවිබල ගැන්වීම

4. ව්‍යවසායකත්වය යනු කුමක්ද?

ව්‍යවසායකත්වය යනු ලාභයක් ලැබීමට ව්‍යාපාරයක් නිර්මාණය කර පවත්වාගෙන යෑමට ඇති කැමැත්ත හා හැකියාව පිළිබඳ සාමූහික අදහසයි. ඇතැම්විට සමාජීය වාසියක්/ මූල්‍ය වාසියක් ලැබීමේ අවසාන ඉලක්කයද සහිත ව අවදානමට මුහුණ දීම, ලැබී ඇති අවස්ථා පිළිබඳ අවබෝධ කරගැනීම මෙන්ම අභියෝගවලට මුහුණ දීම, අලුත් දෙයක් නිපදවීම හෝ පැරණි අදහසක් නැවත සොයා ගැනීම හා සම්පත් සම්බන්ධ කිරීමේ නව ක්‍රම සැලසුම් කිරීම ආදිය ව්‍යවසායකත්වය වේ. පුද්ගලයන්ගේ හා සමාජයේ දියුණුවට ධනාත්මක දායකත්වයක් සැපයීමට ආන්තික කොටස් සවිබලගැන්වීමට ඕනෑම රටකට හෝ කලාපයකට ස්ථායීබව හා සමෘද්ධිය උදා කිරීමට ව්‍යවසායකත්වයට හැකි බව සාක්ෂි සහිතව පෙන්වා දිය හැකියි.

4.1 ව්‍යවසායකයෙක් යනු කවරෙක් ද?

ව්‍යවසායකයෙක් යනු විපර්යාසකාරකයෙකි. ඇය ආර්ථික, සමාජීය හෝ දේශපාලන ආදී ඕනෑම වටිනාකමක් නිර්මාණය කිරීමේ අරමුණ ඇතිව අලුත් අදහස් හෝ අවස්ථා නිර්මාණය කරන හෝ සොයාගන්නා හා ඒ සඳහා නව සංවිධානයක් සාදන පුද්ගලයෙකි. ව්‍යවසායකයෙකුගේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ වන්නේ නව ආරම්භයක් ගැනීම, අගය නිර්මාණය කිරීම, නව අවස්ථා හඳුනා ගැනීම හා සොයා ගැනීම, සම්පත් සීමා වුවත් අවශ්‍ය දේ කළ හැකි ආකාරය සොයා ගැනීම හා අවදානමක් ඇති බව උපකල්පනය කිරීම ආදියයි.

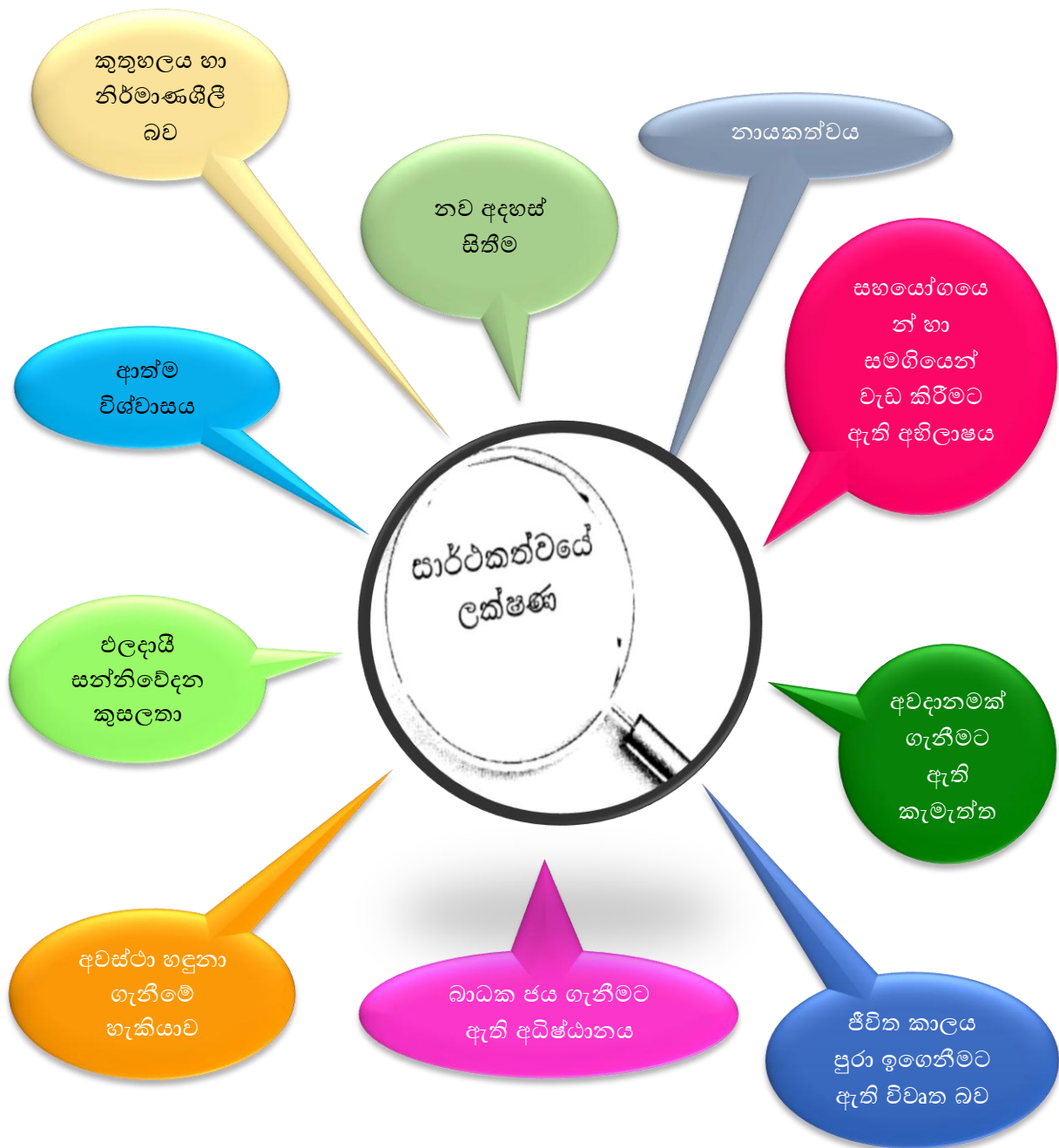
සුජාතා, මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ ඉතා දුෂ්කර ගම්මානයක් වන පෝරතීවිහි ජීවත්වන වැන්දඹුවකි. එක් දිනක් ඇයට එම ප්‍රදේශයේ වැඩ කරන රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයක් සමග එක්ව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය පැවැත්වූ වැඩමුළුවකට සහභාගීවීමට අවස්ථාව ලැබුණි. මෙහිදී ඇයට ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ලබා ගත හැකි අමුද්‍රව්‍ය යොදා ගෙන රසකැවිලි සාදන ආකාරය ඉගෙන ගැනීමට හැකි විය.

“මට දරුවන් හතර දෙනෙක් සිටිනවා. මගේ ස්වාමියා වෙන්වීමෙන් පසු මම කුඩා ව්‍යාපාරයක් කළා. රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයක් සමග එක්ව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය පැවැත්වූ පුහුණු වැඩසටහනකට සහභාගීවීමට මට අවස්ථාව ලැබුණා. මෙම පුහුණුවේදී ඉගෙන ගත් දේ ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් මම රසකැවිලි සෑදීමේ කුඩා ව්‍යාපාරයක් පටන් ගත්තා. දැන් මම රසකැවිලි, කඩල හා තල්පැණි සාදා විකුණනවා.” යයි ඇය කියා සිටියාය.

“මම මෙම ව්‍යාපාරය ආරම්භ කළ කාලයේ මා මූල්‍යමය අතින් ඉතා දුප්පත් වූ නිසා සියල්ල සැදුවේ වංගෙඩිය හා මෝල්ගහ යොදා ගනිමිනි. නමුත් පසුව අපි ඒ කටයුතු සඳහා යන්ත්‍ර යොදා ගෙන අවට කඩවලට නිෂ්පාදන විකිණීමට පටන් ගත්තා. මේ අතර 2010 දී මම ‘ලක්ෂ්මී රසකැවිලි මධ්‍යස්ථානය’ යන නමින් මෙම ව්‍යාපාරය ලියා පදිංචි කළා.”

ඇය දැන් කෙළින්ම වාණිජ මණ්ඩලයට සම්බන්ධ වී ඇති අතර දුප්පත් පවුල්වල ගැහැණු ළමයින් බොහෝ දෙනෙකුට රැකියා අවස්ථා ලබා දී තිබේ.

4.2 සාර්ථක ව්‍යවසායකයෙකුගේ ලක්ෂණ පහත දැක්වේ:

4.3 ශ්‍රී ලංකාවේ සාර්ථක කාන්තා ව්‍යවසායකයෝ

4.3.1 ඇඟලුම් කර්මාන්තයේ කාන්තා ව්‍යවසායකයෝ

සැන්ඩ්‍රා වලුරාගල 1991 දී ඇගේ ව්‍යාපාරය ආරම්භ කළේ ගමේ කාන්තාවන් 15 දෙනෙක් සමගයි. අද ඇගේ ව්‍යාපාරයට දහසක් පමණ සම්බන්ධ වී සිටින අතර රට පුරා කාන්තාවන්ට ඇඳුම් විවිධේ රැකියා දීමටම නිර්මාණය කරයි. ඇයගේ අදහස වන්නේ: “ව්‍යාපාරවලදී කාන්තාවන්ට හෝ පිරිමින්ට වැඩි සැලකිල්ලක් ඇතැයි මම හිතන්නේ නැහැ. අයිතිය පිරිමියෙකුගේ වුවත් කාන්තාවකගේ වුවත් ව්‍යාපාරයක් යනු ව්‍යාපාරයකි. ඒ අනුව එය එක්තරා ආකාරයක සමකාරකයක්” බවයි. කාන්තාවන්ට ඔවුන්ගේ ගැටලු සාකච්ඡා කර ප්‍රතිපත්ති මට්ටමේ විසඳුම් ගෙන ආ හැකි සංසද ගොඩ නැගීම ඉතා වැදගත් බව ඇගේ අදහසයි. පාර්ලිමේන්තුවේ කාන්තා නියෝජනය ප්‍රමාණවත් නැතැයි විශ්වාස කරන ඇය කියා සිටින්නේ කිසිවක් නැතිව ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමට අවශ්‍ය කාන්තාවන් සඳහා පහළම මට්ටමේ ආධාරක පද්ධතියක් අවශ්‍ය බවයි.

4.3.2 ඉවුම් පිහුම් කර්මාන්තයේ කාන්තා ව්‍යවසායකයෝ

ටෂයා ද සිල්වා, ශ්‍රී ලංකාවේ ‘රෝස්ට් පාන්’ යනුවෙන් හඳුන්වන සම්ප්‍රදායික පාන් වලට නව දැක්මක් ගෙන ආ උද්යෝගීමත් තරුණ ශ්‍රී ලාංකික දැරියකි. “මෑත කාලයේ මහජනයා අතර රෝස්ට් පාන් ඉතා ජනප්‍රිය වී ඇති අතර මා කළේ මගේම නිර්මාණාත්මක පිරවුම්වලින් පාරිභෝගිකරණය කිරීම” යයි ටෂයා කියා සිටියාය.

ටෂයා ලේස් බ්‍රැක් තුළින් ඇගේ ව්‍යාපාරය කරගෙන යන අතර මේ වන විටත් ඇය පාරිභෝගිකයන් විශාල සංඛ්‍යාවකට සේවා සපයයි.

සැබෑ වොක්ලට් බවුනිස්වලට එක් කාන්තාවකගේ ආශාව ඇගේම සුවිශේෂී බවුනිස් නිර්මාණය කිරීමට ඇය පෙළඹවූයේය. ඇය ‘ට්‍රිට්ස් ඇන්ඩ් ස්ටෆ්’ අයිති මොහාමඩ් අන්තාස් ය. නියම බවුනිස් සෑදීමට ඇය යොමු වූයේ මැලේසියාවේදී වොක්ලට් බවුනිස්වල රස බැලීමෙන් පසුව බව ඇය ප්‍රකාශ කළාය. “මම වොක්ලට් බවුනිස්වලට ආසා කරන නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ ඒවා ලබා ගත හැකි තැනක් සෙවූ නමුත් එවැනි තැනක් සොයා ගත හැකි වූයේ නැහැ“ යි ඇය කියා සිටියාය.

“මට මාසයකට ඇණවුම් දුසිම් 20ක් පමණ තිබුණි.” අද එය මාසයකට ඇණවුම් දුසිම් 40 පමණ දක්වා වැඩිවී තිබේ..

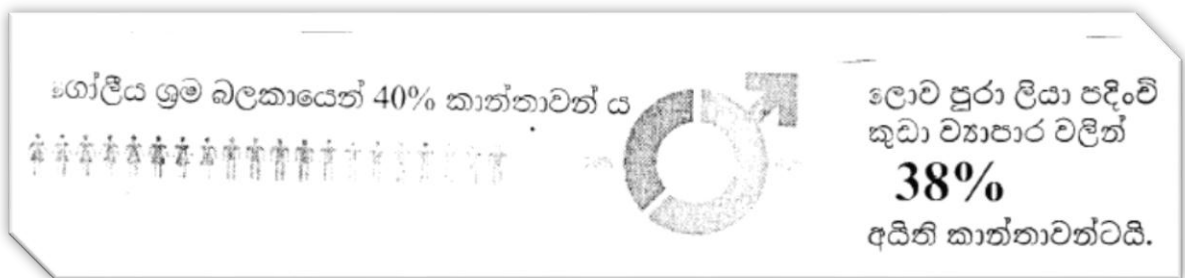

‘ට්‍රිට්ස් ඇන්ඩ් ස්ටෆ්’ යෙදුමක් තුළින් බවුනිස් ඇණවුම් කළ හැකි එකම නිවාස බේකරිය වෙයි. මෙම යෙදුම ඇන්ඩ්‍රොයිඩ් (Android) හා අයිඕඑස් (iOS) උපකරන සඳහා ලබා ගත හැකි අතර ෆ්ස්බුක් හි ඇගේ අනුගාමිකයන් විශාල ප්‍රමාණයක් (20,00ක් පමණ) සිටී.

5. ව්‍යවසායකත්වයේ ප්‍රයෝජන

5.1 ව්‍යවසායකත්වය හා කාන්තාවන් ආර්ථිකව සවිබලගැන්වීම

දුගීබව අඩු කිරීමේ හා ආර්ථික වර්ධනය දිරිගැන්වීමේ එක් ප්‍රධාන ගාමික බලවේගයක් ලෙස සැලකිය හැක්කේ කාන්තාවන් ආර්ථික අතින් ශක්තිමත් කිරීමයි. කාන්තාවන් පවුලේ අධ්‍යාපනය හා සෞඛ්‍යය වැනි සාධනීය සමාජ කටයුතුවල පිරිමින් ට වඩා ආයෝජනය කරන බව පර්යේෂකයන් සොයා ගෙන තිබේ. රැකියා පිළිබඳ ගෝලීය අභියෝගය හමුවේ ව්‍යවසායකත්වය ආර්ථික වර්ධනයේ හා සංවර්ධනයේ ප්‍රධාන බලවේගයක් ලෙස පිළිගෙන ඇත. තම රටවල ආර්ථික කටයුතුවලට සාධනීය ලෙස සහභාගී වීමට ගෝලීය ජනගහණයෙන් අඩක් වන කාන්තාවන් ශක්තිමත් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් වන අතර ව්‍යවසායකත්වය ජීව්‍ය විකල්ප වෘත්තියක් ලෙස සැලකිය යුතු වේ.

5.2 කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය හා සමාජය

තමා අයත් සමාජයට වැඩි දායකත්වයක් සැපයීමට කාන්තාවන්ට ආධාර කිරීමට ව්‍යවසායකත්වයට හැකි වේ. විවිධ සමාජ අභියෝගයන්ට ප්‍රගාමී ලෙස අවධානය යොමු කිරීමටත්, සාමූහික වර්ධනය සඳහා ඇති අවස්ථාවල වාසිය ලබා ගැනීමටත් එය උපකාරී වන අතර ඒ සියල්ලටම වැඩියෙන් ඔවුන් උනන්දුවන කරුණු ගැන හඬ නැගීමට මෙන්ම එම අභියෝග ජය ගැනීමටත් අවස්ථා උදා කරයි.

කාන්තාවන්ට ප්‍රජා අයිතිය අහිමි සමාජවල, ව්‍යාපාරයක කොටසක් වීමට හෝ නවීකරණයට අවස්ථාවක් ලැබීම හෝ සීමාරහිත අවස්ථා උදා කරන හේතුවක් වනු ඇත. සමාජීය හිණිමගේ ඉහළට යෑමේ අවස්ථා උදා කරමින්, ඔවුන්ගේ හැකියාවන් මතු කරමින්, ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් තහවුරු කරමින් හා අවසානයේ ඔවුන්ගේ පවුල්, ප්‍රජාව හා සමාජ තුළ තීරණ ගැනීමේ කොටසක් වීමට කාන්තාවන්ට ව්‍යවසායකත්වය උපකාරී වේ.

5.3 නායකත්වය ප්‍රවර්ධනය කරන ව්‍යවසායකත්වය

ස්ථානෝචිතව ක්‍රියා කිරීමට හා තීරණ ගැනීමේදී ක්‍රියාකාරී ලෙස නායකත්වය ගැනීමට, ව්‍යවසායකත්වය අවස්ථාව ලබා දෙයි. ආසියා පැසිෆික් කලාපයේ බොහෝ කාන්තාවන් ව්‍යවසායකයන් වන්නේ දිවි රැක ගැනීමට හා ඔවුන්ගේ පවුල්වලට ආධාරයක් වීමටයි. මෙයට අමතරව කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය පිටුපස ‘අවශ්‍යතා’ ලෙස ක්‍රියා කරන සාධක වන්නේ සම්ප්‍රදායික ක්ෂේත්‍රයන්හි ඇති බාධක, ඔවුන්ගේ පවුල්වල මූලික රැකවරණය සපයන්නා ලෙස ඇති සමාජීය අපේක්ෂාවන් හා කාගේත් යහපත සඳහා දායක වීමට ඇති නිසඟ අවශ්‍යතාවයයි. නොනැසී පැවතීමට මෙන් ම දියුණුවීම සඳහා ව්‍යාපාරවල නියුතු කාන්තාවන් ඔවුන්ගේ පවුල් හා ප්‍රජාවන්ගේ සමාජ ආර්ථික සුරක්ෂිතබව සහතික කිරීම සඳහා නව අදහස් ක්‍රියාත්මක කරමින් සිටී.

6. තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය, ව්‍යවසායකත්වයේ සහායට යොදා ගත හැකි ආකාරය

පොදුවේ ව්‍යවසායකයන්ට සහ විශේෂයෙන්ම කාන්තා ව්‍යවසායකයන්ට සන්නිවේදනය, ව්‍යාපාර සංවර්ධනය, මූල්‍ය සම්පත් සොයා ගැනීම, සෞඛ්‍යය හා අධ්‍යාපනය වැනි ක්ෂේත්‍රවල දී ඔවුන්ගේ ව්‍යාපාරවලට ආධාරක මෙවලමක් ලෙස තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය යොදා ගැනීමෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රතිලාභ ලබා ගත හැකි වේ. එපමණක් නොව, කාන්තාවන්ට මාර්ගගත වේදිකා (Online platforms) තුළින් ගෝලීය වශයෙන් ඔවුන්ගේ ව්‍යාපාර ව්‍යාප්ත කළ හැකි වේ.

6.1 මූල්‍ය සම්පත්වලට තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ ප්‍රවේශය

6.1.1 ජංගම බැංකු කටයුතු

විශාල හා ක්ෂුද්‍ර යන මට්ටම් දෙකේ දම ව්‍යවසායකයන්ට මූල්‍ය සම්පත්වලට ප්‍රවේශවීමට ආධාර කරන මෙවලමක් ලෙස තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය එහි ඵලදායිත්වය පෙන්වා දී තිබේ. කාන්තා ව්‍යවසායකයන්ට ඔවුන්ගේ ව්‍යාපාරික කටයුතුවල දී පොදු මෙන්ම ස්ත්‍රී-පුරුෂ භාවය මත පදනම් වූ අභියෝගවලට මුහුණ දීමට සිදු වේ. තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය, සුසමාදර්ශ විතැන් වන අවස්ථා උදා කර දී තිබේ. ජංගම දුරකථනවල යෝධ වර්ධනයත් සමග ලැබී ඇති එක් පරිණාමන සේවාවක් වන්නේ ජංගම බැංකු කටයුතුයි. මෙම පහසුකම්වලට මුදල් තැන්පත් කිරීම හා ලබා ගැනීම, මුදල් යැවීම හා බිල්පත් ගෙවීම ආදිය ඇතුළත් වේ.

6.1.2 සමූහ අරමුදල් (Crowd Funding)

භූගෝලීය පිහිටීම හා සමාජ ආර්ථික පසුබිම කුමක් වුවත් ව්‍යවසායක කාන්තාවන්ට විවෘත වී ඇති තවත් ප්‍රධාන පෙළේ සොයා ගැනීමක් වන්නේ සමූහ අරමුදල් (Crowd Funding). වර්තමාන තොරතුරු හා සම්බන්ධතා තුළ සමූහ අරමුදල් ලබා ගැනීම වඩාත් පහසු හා ජනප්‍රිය කටයුත්තක් බවට පත්වී තිබේ. සබැඳි සමූහ අරමුදල් වේදිකා තුළින් ව්‍යවසායකයන්ට තම අදහස් ගෝලීය ප්‍රජාවට සන්නිවේදනය කළ හැකි අතර ඒවා යථාර්ථයක් බවට පත් කිරීමට ගෝලීය ප්‍රජාවේ මූල්‍ය සහාය ලබා ගත හැකි වේ. සාම්ප්‍රදායිකව මුදල් ලබා ගත හැකි අයිතිකරුවන්, නැයන් හා අවදානම සහිතව අරමුදල් සපයන ධනපතියන් ගෙන් ඔබ්බට යමින් ආයෝජක සංසදය පුළුල් කිරීමේ හැකියාව සමූහ අරමුදල් ලබා ගැනීමේ ක්‍රමයට තිබේ.

6.2. ව්‍යාපාරික සන්නිවේදනය සඳහා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය

විවිධ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ මෙවලම් හා ඒ මත පදනම් වූ විසඳුම් අතරින් විශේෂයෙන්ම ව්‍යවසායක කාර්තාවන් අතර වඩාත්ම ජනප්‍රිය සන්නිවේදන උපකරණය වී ඇත්තේ ජංගම දුරකථනයයි. ගෝලීය වශයෙන් බලන විට ස්ථාවර අන්තර්ජාල සබඳතාවලට වඩා වැඩි පිරිසක් කාර්තාවේ ජංගම දුරකථන භාවිතා කරති. ඔවුන්ගේ සේවා වඩා අන්තර් ක්‍රියාකාරී කිරීමටත් ඔවුන්ගේ ව්‍යාපාරික මූලෝපාය වඩාත් සුවලය හා වඩා ප්‍රතිචාරී කිරීමටත් කාර්තා ව්‍යවසායකයන්ට තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය උපකාරී වේ. ජංගම දුරකථන හා අන්තර්ජාල සබඳතා, කාර්තා ව්‍යවසායකයන්ට තොරතුරු හවුලේ බෙදා හදා ගැනීමට, උපදේශක සේවා ලබා ගැනීමට මෙන් ම අන්තර්ජාලය, සමාජ මාධ්‍ය, ව්‍යාපාරික විශේෂ දුරකථන හා අනිකුත් තොරතුරු බෙදා හදා ගන්නා මෙවලම් තුළින් ඔවුන්ගේ සමාජීය ප්‍රාග්ධනය සහ වෘත්තීය හැකියාවන් හා කුසලතා දියුණු කර ගැනීමට ද හැකි වේ.

7.0 කාන්තා සවිබලගැන්වීමට ඇති තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණික අවස්ථා

වැඩිදියුණු කළ සන්නිවේදනය හා තොරතුරු ලබා ගැනීම පවුල් හා මිතුරන් සමඟ මෙන්ම ව්‍යාපාරික පාරිභෝගිකයන් හා සැපයුම්කරුවන් සමඟ සබඳතා ගොඩ නගා ගැනීමටත් පවත්වා ගැනීමටත් තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය (ICT) කාන්තාවන්ට පිරිවැය-

රාජ්‍ය සේවා සැපයීම

කාලය හා දුර ගැන තැකීමකින් තොරව තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයට තොරතුරු හා සේවා සැපයීමට හැකි බැවින් මෙම සේවා ලබා ගත නොහැකි කාන්තාවන්ට සබැඳි හෝ ජංගම මාධ්‍ය තුළින් අත්‍යවශ්‍ය රාජ්‍ය සේවාවන් ලබා දෙමින් ඔවුන්ගේ ජීවිත සුවපහසු කළ හැකි වේ.

සමාජ-ආර්ථික සහභාගීත්වය සඳහා ඇති අවස්ථා

අන්තර්ජාල භාවිතයෙන් කාන්තාවන්ගේ ආදායම වැඩි කිරීමේ හැකියාවක් තිබේ. මෑතදී ඉන්ටෙල් සමාගම විසින් රටවල් ගණනාවක කළ අධ්‍යයනයකට අනුව කාන්තාවන්ගෙන් අඩක් රැකියා සෙවීමට අන්තර්ජාලය භාවිතා කරන අතර සියයට 30ක් පමණ කාන්තාවන් එය යොදා ගන්නේ අතිරේක ආදායමක්

දේශපාලන සහභාගීත්වය සඳහා ඇති අවස්ථා

කාන්තාවන් සවිබලගැන්වීමේ දී කාන්තාවන්ගේ දේශපාලන දැනුවත්බව හා පොදු කටයුතුවලට ක්‍රියාකාරී සහභාගීත්වය ඉතා වැදගත් වේ. කාන්තාවන් දේශපාලනය අතින් ශක්තිමත් කිරීමට තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය තීරණාත්මක කාර්ය භාරයක් ඉටු කරයි. විවිධ සමාජ මාධ්‍ය භාවිතා කරමින් කාන්තා ක්‍රියාකාරීන්ගේ විසින් ආරම්භ කළ හා මෙහෙයවූ දේශපාලන ව්‍යාපාර බොහෝ ගණනක් තිබේ.

8. කාන්තාවන්ගේ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ භාවිතයට ඇති අභියෝග

තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ හැකියාවන් භාවිතා කිරීම අතින් කාන්තාවන් සිටින්නේ අවාසිදායක තත්වයකයි. අන්තර්ජාලය භාවිතා කරන කාන්තාවන් ප්‍රමාණය පිරිමින්ට වඩා % 25 ක් පමණ අඩුවේ. “ඩිජිටල් බෙදීම” යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ විවිධ ජනගහණ කණ්ඩායම් හා කලාප අතර ඇති පරතරයයි. එය ලබාගත හැකිවීමේ පහසුව, ප්‍රවේශවීමේ පහසුව, තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ යෙදවුම් හා විසඳුම්වල භාවිතය (උදා: දුරකථනය, පුද්ගලික පරිගණකය, අන්තර්ජාලය හා අනිකුත් ඩිජිටල් නිපයුම්) ආදිය සම්බන්ධයෙන් විය හැකියි.

අන්තර්ජාලය භාවිතා කරන කාන්තාවන්ට එරෙහිව සිදුවන හිංසාත්මක ක්‍රියාවල වැඩිවීමක් ලොව පුරා දැකිය හැකි අතර මෙය විශාල අභියෝගයක් ලෙස සැලකේ. සංවර්ධිත මෙන්ම සංවර්ධනය වන රටවලත් කාන්තාවන් අන්තර්ජාලය තුළ හිරිහැරයන්ට, අවමානයට, අසහාය පලිගැනීම් වලට ලක් වේ. මෙවැනි ක්‍රියාවල ප්‍රතිඵලය වන්නේ මානසික හා ශාරීරික පීඩාවයි. එවැනි අපරාධ වැළැක්වීමේත්, පැමිණිලි කිරීමේත් ක්‍රම ගැන පොදු ජනයා අතර අවබෝධයක් නොමැතිවීම නිසා මෙවැනි සිදුවීම්වල බලපෑම වඩාත් අයහපත් වී තිබේ. කාන්තාවන්ට එරෙහි අන්තර්ජාල ප්‍රචණ්ඩත්වය හා අපරාධ කාන්තාවන්ගේ පුද්ගලික ආරක්ෂාව අවදානමට ලක් කර ඇති අතර තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ ක්‍රම තුළින් කාන්තාවන් සවිබලගැනීමේ ක්‍රියාවලියටද බාධාවක් වී තිබේ.

අන්තර්ජාල භාවිතය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති, තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති හා සයිබර් නීති බලාත්මක කිරීමේ දුර්වලතා නිසා කාන්තා පරිශීලකයන්ට අන්තර්ජාල අවකාශය අනාරක්ෂිත වී තිබේ. මෙම සැලසුම් බොහෝවිට සකස් කොට ඇත්තේ ස්ත්‍රී-පුරුෂ භාවය හා සම්බන්ධ අභියෝගවලට සැලකිල්ල යොමු කිරීමෙන් තොරවයි. එනම් පොදු අන්තර්ජාල අඩවිවලට සුරක්ෂිත ලෙස පිවිසීම හා මේවායේ කාන්තාවන් හා දැරියන් විනිතලෙස නිරූපණය කිරීම ආදියයි. දුර්වල ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීමට හා ක්‍රියාත්මක කිරීමට එක් හේතුවක් වන්නේ හොඳ විශ්වසනීය දත්ත නොමැති වීමයි. විශේෂයෙන්ම සඳහන් කළහොත් තාක්ෂණය භාවිතය පිළිබඳ ස්ත්‍රී-පුරුෂ භාවය අනුව දැක්වෙන යාවත් කාලීන දත්ත රජයට තිබීම අවශ්‍ය වේ. මෙවැනි ගැඹුරු තොරතුරු, තත්වය හොඳින් විශ්ලේෂණය කිරීමට උපකාරී වන අතර ඒ අනුව අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමටත් හැකි වේ. සංවර්ධිත රටවල පවා අසහාය පලිගැනීම් හා අවමානයට ලක් කිරීම් වැනි අන්තර්ජාල අපරාධ පසුපස සිටින අපරාධ කරුවන්ට විරුද්ධව ක්‍රියා කිරීමට සමහර අවමස්ථාවන් හිදී පවතින නීති ඵලදායී නොවන බව පෙනේ.

කාන්තාවන් සවිබලගැන්වීම සඳහා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය කොතරම් ප්‍රයෝජනවත් විය හැකි වුවත් ඔවුන්ගේ ජීවිත සුඛිත මුදිත කර ගැනීමට කාන්තාවන් තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය භාවිතයට ගැනීම වළක්වන බාධක තවමත් දක්නට තිබේ. මේ නිසා ඔවුන්ගේ ජීවිත වැඩි දියුණු කර ගැනීමේදී ආරක්ෂාකාරී ලෙස තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ මෙවලම් භාවිතය පිළිබඳව කාන්තාවන් හොඳින් දැනුවත් කිරීම අවශ්‍ය වේ.

9. අභියෝග ජයගැනීමට කාන්තාවන් සඳහා අන්තර්ජාල ආරක්ෂාව

ඔහු මට හමු වූයේ අන්තර් ජාලය තුලයි. ඔහු උසස් පෙළ විභාගය අවසන් කර සිටි බැවින් මට දිනපතා ම කථා කිරීමට ඔහුට කාලය තිබිණි. මම පාසලෙන් ගෙදර ආ විගස ම ඔහු පැය ගණන් මට කථා කරමින් කාලය ගත කළේ ය. සෑම රාත්‍රියක ම මා ඇමතු ඔහු මම නින්දට වැටෙන තුරු ම කථා කළේ ය. ඔහු සිතුවේ ඔහු දැක ඇති ඉතා ම ලස්සන දැරිය මා බවයි. ඔහු මට බොහෝ තෑගි බෝග එවූ අතර එයින් සමහරක් ඉතා අලංකාර ඇඳුම් විය. ඒවා ඇඳ ගත් පින්තූර මා ඔහුට යැවූවේ මම ඔහුගේ තෑගිවලට කැමති බව පෙන්වීමටයි. අප කිසි දිනක හමු වී නැතත් මම ඔහු සම්බන්ධ සෑම දෙයක් ම දැන සිටියෙමි. ඔහුගේ ජායාරූප කිපයක් ද මට ඒවා තිබුණු අතර ඔහු ඉතා කඩ වසම් කෙනෙක් විය. මාස කිපයකට පසු ඔහු මට කිවේ ඔහුගේ හොඳ ම මිතුරන් දෙදෙනෙකු සමග කොළඹට පැමිණ මා හමුවීමට අවශ්‍ය බවයි. හමුවීමට ඔහු යෝජනා කළේ කුඩා ඉහළ පෙළේ හෝටලයක දී ය. මුල දී මම මදක් අදිමදි කළත් මා නාවොත් ඔහු දිවි නසා ගන්නා බවට තර්ජනය කළ නිසා මම එකඟ වූයෙමි. එම ස්ථානයට ගිය මට ඔහු සොයා ගත නො හැකි වූ බැවින් ද ඇමතුමක් දුන් විට ඔහුගේ දුරකථනය නාද වෙනු ඇසුණි. එවිට මම ඔහු දුටුවෙමි. ඒ මා සිතා ගෙන සිටි පුද්ගලයා නොවීය. ඔහු අවුරුදු 43 වයස දැරියන් පැහැර ගෙන ගොස් පවුල්වලින් කප්පම් ගන්නා සංවිධානාත්මක කණ්ඩායමක සාමාජිකයෙකි. අපේ හමුව සැක සහිත බව තේරුම් ගත් අවස්ථාවේ සිටි අය 119න් පොලිසිය ඇමතිම මගේ වාසනාව විය.

9.1 අන්තර්ජාල (සයිබර්) හිරිහැරයකදී...

අන්තර්ජාල(සයිබර්) හිරිහැරයකදී වහාම පහත සඳහන් ආයතන අමතන්න.

අන්තර්ජාලයේ
(සයිබර්)අතවරකිරීම් නීති
විරෝධී අපරාධයක් වන අතර
ඒ සම්බන්ධයෙන් වරදකරු
වන ඕනෑම කෙනෙකුට අවුරුදු
දෙකක සිර දඬුවමක්. දඩයක්

ශ්‍රී ලංකා සර්ට් (Sri Lanka CERT/CC)
ලිපිනය: කාමර 4-112, බණ්ඩාරනායක සම්මන්ත්‍රණ ශාලාව
බෞද්ධාලෝක මාවත, කොළඹ-7
දුරකථනය: +94 11 2691692/ +94 11 2691064/ +94 11 2679888
ඉ-තැපෑල: slcert@cert.gov.lk

හෝ

ටෙක්සර්ට්- (TechCERT) ලක්වසම් ලේකම් කාර්යාලයේ අංශයකි
ලිපිනය: පළමු මහල, බර්නාඩස් ගොඩනැගිල්ල , 106, දුටුගැමුණු මාවත,
දෙහිවල
දුරකථනය: +94 11 4462500/+94 11 2650805
සෘජු දුරකථනය: +94 11 4462562
ඉ-තැපෑල: help@techcert.lk
Web: www.techcert.lk

අන්තර්ජාලයේ හමු වන අය තෝරා බේරා, ඒ අය ගැන දැනුවත් ව කටයුතු කිරීමට සියලු කාන්තාවන් වග බලා ගත යුතු ය.

මහජනයාට දැක ගත හැකි දේ අන්තර්ජාලයට එක් කිරීමේදී ඒගැන ඉතා පරිස්සම් විය යුතු මෙන්ම සංවේදී විය යුතුය.

ඔබේ සියලු ඉලෙක්ට්‍රොනික උපකරණ සඳහා අවශ්‍ය ආරක්ෂිත මෘදුකාංග සියල්ලම මිලදී ගන්න. ඒවා යාවත් කාලීන කර සංගත ලෙස භාවිතා කරන්න.

අන්තර්ජාලයේ හමුවූ පුද්ගලයෙක් මුහුණට මුහුණ හමු නොවන්න. පුද්ගලයන් අන්තර්ජාලයේ පෙනෙන ආකාරයට වඩා වෙනස් විය හැකි බව මතක තබා ගන්න.

ඔබේ ජංගම දුරකථනයේ හා අනිකුත් ජංගම උපකරණවල ඇති පහසුකම් සමාලෝචනය කරන්න. ඔබේ ජංගම උපකරණවල ඇති තාක්ෂණය නිසා ඔබ අනාරක්ෂිත විය හැකි බව අවබෝධ කර ගන්න. (GPS සලකුණු අනුව යෑම)

ඔබ සයිබර් අපරාධයකට ගොදුරු වුවහොත් ඒ ගැන පැමිණිලි කළ හැක්කේ කොතනට දැයි දැන ගෙන අන් අයත් දැනුවත් කරන්න.

අන්තර්ජාල (සයිබර්)

අතවර

නතර කරන්නේ

කෙසේද?

10. කාන්තාවන්ට කටයුතු පහසු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා නියාමන වාතාවරණය

10.1 ප්‍රතිපත්ති ඉලක්ක සකස් කිරීම හා ප්‍රමුඛතාකරණය

කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය සඳහා ඵලදායී ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම සඳහා ව්‍යවසායකත්වය පිළිබඳ රටේ ජාතික මූලෝපාය, කාන්තාවන්ගේ තත්වය, තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය, වෙළඳපොළ නිදහස් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ආදිය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් විසින් විශ්ලේෂණය කිරීම අවශ්‍ය වේ. රටේ ජාතික සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති හා සැලසුම්කිරීමේ ක්‍රියාවලියට කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය ඇතුළත් කිරීම ද අවශ්‍ය වේ.

10.2 ස්ත්‍රී-පුරුෂ හිතවාදී රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා නියාමන රාමුව

ආසියා-පැසිෆික් කලාපයේ රටවල් ගණනාවක කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය පිලිබඳ ව කරන ලද පර්යේෂණයකට අනුව එස්කැප් (ESCAP) සංවිධානය ස්ත්‍රී-පුරුෂ හිතවාදී, සාධාරණ හා බහුලත්ව ප්‍රතිපත්තියක් හා නියාමන රාමුවක් සහතික කිරීමට පහත දැක්වෙන පියවර නිර්දේශ කරයි.

»රජය අනුග්‍රහය දක්වන මූල්‍ය වැඩසටහන්වලට සමාන ප්‍රවේශයක් සහතික කෙරෙන සේ ස්ත්‍රී-පුරුෂ -ප්‍රතිවාරාත්මක අයවැය සකස් කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ස්ථාපිත කිරීම.

» ස්ත්‍රී-පුරුෂ ප්‍රතිවාරාත්මක අයවැය සැලසුම්කිරීමට අනුව කාන්තාවන් ඉලක්ක කර ගත් ණය ආධාර වැඩසටහන්වල ප්‍රවේශ්‍යතාව, අරමුදල් සැපයීමේ මට්ටම හා ව්‍යාප්තිය ඇගයීමට ලක් කර ඒවාට ගැලපෙන ලෙස සකස් කිරීම.

» වැඩ කිරීමට ඇති ප්‍රාග්ධනය, නවීකරණය හා තාක්ෂණික දියුණු කිරීම, ව්‍යාපාරික අත්පත් කර ගැනීම් හා ව්‍යාප්තිය සඳහා අවශ්‍ය අරමුදල් ඇතුළු ව්‍යාපාර සංවර්ධන ප්‍රතිආයෝජන සඳහා අරමුදල් ඇති බව සහතික වීම.

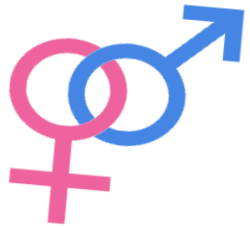
»ලබා ගත හැකි සියලු ණය සඳහා සහාය හා ඒකාබද්ධ තොරතුරු සපයන එක් තැනකින් සියල්ල ඉටු කරගත හැකි ණය මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම..

»කාන්තා ණය ඉල්ලුම්කරුවන්ට සාධාරණ හා සමාන සැලකීම් ලැබෙන ආකාරයට ප්‍රමිති සකස් කිරීමට මූල්‍ය ආයතන සමග කටයුතු කිරීම.

»තැපැල් කාර්යාල, ගුවන්විදුලිය, සබැඳි පොර්ටල හා සමාජ මාධ්‍ය ආදී කාන්තාවන් සම්බන්ධ වන විවිධ මාධ්‍ය යොදා ගනිමින් සමතුලිත භූගෝලීය ආවරණයක් ලැබෙන ආකාරයට සියලු මූල්‍ය නිෂ්පාදන හා ආධාරක සේවා ගැන ප්‍රචාරය කිරීමට යන්ත්‍රණයක් සකස් කිරීම.

»කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය සඳහා වැඩිපුර අරමුදල් සපයන මූල්‍ය ආයතනවලට බදු දිරිගැන්වීම් ලබා දීම.

»කාන්තාවන්ට ස්වාධීනව නොව සාමූහිකව ණය ලබාගැනීමට අවශ්‍ය සම-අත්සන් අවශ්‍යතා හා අනිකුත් රෙගුලාසි අහෝසි කිරීම.

»ආහරණ හා අනිකුත් වටිනා පුද්ගලික භාණ්ඩ පිලිගත් වත්කම් ලෙස සලකමින් ශුන්‍ය-ඇප මත ණය ලබා දෙමින් සාමූහික ඇපවීමේ ක්‍රම දියත් කිරීම.

11. ආශ්‍රේය ලේඛන

Attygalle, K et al (eds). (2014). Female Entrepreneurship and the Role of Business Development Service in promoting small and medium women entrepreneurs in Sri Lanka. Sri Lanka: The institute of Policy studies Sri Lanka and Oxfam international Sri Lanka.

Shifani (2015). 8 Awesome Business by Women. [online]. [Accessed 28 June 2016]. Available from: <<https://www.yamu.lk/blog/womens-day-special/>>.

Waidyaratne, N (2016). Tosakanth Roast Paan [online]. Available from: <<http://www.life.lk/article/30/food/15533/Tosakanth-Roast-Paan>>. [Accessed 15 July 2016].

Fazali, R (2013). Treat yourself!. DailyFT, 27 April.

Steyn,J. Paul van Belle,J. and Mansilla,E. (2011). ICTs for Global Development and Sustainability: Practice and Applications.Hershey: Information Science Reference. Available from: <<https://books.google.lk/books?id=m4-lRdLqryoC>>. [Accessed 29 July 2016].

Sandys, E (2005). Gender equality and empowerment of women through ICT. 444: UNITED NATIONS Division for the Advancement of Women Department of Economic and Social Affairs. Available from: <<http://www.un.org/womenwatch/daw/public/w2000-09.05-ict-e.pdf>>. [Accessed 26 July 2016].

Asian Development Bank (2015). Country Gender Assessment Sri Lanka An Update. Manila: Asian Development Bank.

Zainudeen, A., Ibal,T. and Samarajiva,R. (2010, June). Who's got the phone? Gender and the use of the telephone at the bottom of the pyramid. (12/4). Available from: <http://irneasia.net/wp-content/uploads/2007/03/whos-got-the-phone-gender-BOP-v1.8_web.pdf>. Accessed: 24 July 2016